

فصل چهارم: روشهای استفاده از منابع
یادگیری
ص 119 تا 127

مدرس: معصومه سرلک
دانشگاه شهید میرشاکي الیگودرز
بهار 99

گردش ها و باز دیدهای علمی و بررسی محیط

- گردش های علمی و بررسی محیط را می توان متمم بسیاری از درسها دانست که کمک موثری به یادگیری میکند. دانش آموز مصداق بسیاری از مسائل را که به صورت ذهنی و مجرد آموخته است، در میان واقعیات و محسوسات زندگی اجتماعی پیدا میکند. با این تجربه ها یادگیری معنی و مفهوم بیشتری می یابد.

ادامه مبحث گردش علمی

- بررسی ها و گردش های علمی ارتباط آموزشگاه را با جامعه حفظ میکند و آن فاصله و جدایی را که معمولاً میان این دو احساس میشود را از بین میبرد. دبیران می توانند ضمن اجرای برنامه درسی خود در موارد متناسب موجبات بازدید و بررسی یا گردش علمی را برای دانش آموزان خود فراهم سازند. تهیه برنامه گردش علمی برای معلمان دارای شرایط خاصی است که غالباً از طریق مکاتبه صورت می گیرد، و اغلب بخاطر دشواریها و مسئولیتهایی که دارد معلمان از آن چشم پوشی می کنند و لذا فرصت های بسیار ارزشمندی را بسادگی از دست میدهند.

هدف و نحوه گردش های علمی

هدف و نحوه گردش های علمی

گردش علمی وسیله ای برای آشنایی با سازمان های اجتماعی و گردانندگان این سازمانهاست. به علاوه این رویه بین کلاس درس و فعالیت اجتماع ارتباط نزدیک برقرار و زندگی حقیقی را به محیط مدرسه مربوط می کند. به علاوه، شاگرد را کنجکاو بار می آورد و رغبت او را به رشته و فنون مختلف برمی انگیزد. در نتیجه درس کلاس برای او مفهوم حقیقی می یابد و قوه ابداع و ابتکار وی تقویت می گردد و چون اطلاعات دست اول به دست او می رسد، قطعاً تأثیر عمیق و بادوامی در او باقی می گذارد.

برای اینکه گردش علمی از هر حیث آمه زنده باشد باید ط...

برای اینکه گردش علمی آموزنده باشد رعایت چه نکاتی ضروری است

- الف) هدف گردش یا بازدید برای دانش آموزان مشخص و روشن باشد.
- ب) نکات و مطالبی که حین بازدید باید مورد توجه قرار گیرد قبلاً تشریح شده باشد و نوع فعالیتهایی که در مراحل مختلف گردش انجام می شود مشخص گردد و شاگردان مطالب را قبلاً و در حین گردش یادداشت کنند.
- ج) وظایف اشخاصی که در این فعالیت سهیم اند از جمله دبیر و شاگرد و کارمندان راهنما در مؤسسه مورد بازدید قبلاً به طور دقیق تعیین شود و اشکالاتی که بعداً پیش می آید به وسیله دبیر رفع گردد. به همین دلیل مکاتبه با مؤسسه مورد نظر و ذکر دلیل بازدید و تعیین تعداد بازدیدکننده، روز و ساعت بازدید ضرورت دارد، و البته باید نظر اولیای مدرسه و اولیای شاگردان مساعد با چنین فعالیتی باشد.
- د) تسهیلات لازم از لحاظ وسیله نقلیه، غذا و محل استراحت قبلاً پیش بینی شود.
- ه) نتایجی که از گردشهای علمی به دست می آید به طور مرتب و معین به

نتایج حاصل از گردش علمی به طرق زیرمورد استفاده همگان قرار می گیرد:

روشهای استفاده از منابع یادگیری ۱۲۱

طرق زیر مورد استفاده همگان قرار گیرد:

۱. بحث و انتقاد کلاسی درباره مطالبی که هریک از دانش آموزان مشاهده کرده اند.
۲. تنظیم گزارشهای فردی یا گروهی درباره تمام فعالیتهای یک گردش علمی یا قسمت مشخصی از آن و مطرح ساختن آن در کلاس.
۳. ترتیب دادن آزمایشهای معینی که ارتباط با مسائل مورد مشاهده داشته باشد.
۴. تهیه پروژههایی براساس گردش علمی.
۵. قرار دادن نتایج حاصل در دسترس کلاسهای دیگر یا تمام مدرسه و یا اشخاص خارج از مدرسه.

چه نکاتی را در باره استفاده دیگران از نتایج گردش علمی باید رعایت شود:

اینک به بعضی از نکاتی که باید در این زمینه رعایت شود اشاره می‌شود:

۱. بازدید از هر مکان یا مؤسسه‌ای باید با فعالیتهای مربوط به یادگیری درس معینی مرتبط باشد و دانش‌آموزان کاملاً آگاه و متوجه باشند که چه اطلاعات و معلوماتی را ضمن بازدید به دست خواهند آورد.
۲. در باب طرز پرسش از راهنمایان، چگونگی یادداشت برداشتن و ترتیب تهیه گزارش باید قبلاً آشنایی کافی وجود داشته باشد.
۳. اگر بازدید از مکانی در خارج از شهر به عمل می‌آید که ممکن است دانش‌آموزان ناهار خود را در آن محل صرف کنند، یا دیرتر از ساعت پایان کار مدرسه مراجعت نمایند، و همچنین در تمام مواردی که گردش علمی متضمن پرداختن وجهی از طرف دانش‌آموزان است باید حداقل از یک هفته قبل مراتب به وسیله نامه به اطلاع اولیای دانش‌آموزان برسد.
۴. در مورد گردشهای علمی‌ای که به صورت تفریح در روزهای جمعه یا ایام تعطیل انجام می‌شود و ضمن آن برنامه‌هایی مانند مشاهده نقاط تاریخی، گردآوری نمونه‌های سنگ و گیاه، بازدید از سد، باغ وحش و نظایر آن اجرا می‌گردد، باید دبیر یا دبیرانی به عنوان سرپرست همراه دانش‌آموزان باشند که به اهمیت وظیفه و مسئولیت خود کاملاً واقف‌اند؛ زیرا بی‌مبالاتی راننده وسیله نقلیه یا دانش‌آموزی که

توجه نسبت به دانش آموز در خارج از کلاس:

- نظارت معلم بر کوششهای فوق برنامه، سرپرستی دانش آموزان هنگام بازدیدها و بررسیها، الزامی است. دبیر باید نسبت به دانش آموزان خود احساس مسئولیت کند.
- برخورد با دانش آموزان در اوقاتی غیر از ساعات تدریس و توجه به طرز رفتار و گفتار آنان فرصت مناسبی برای شناختن بهتر شاگردان فراهم میکند زیرا بچه ها خصلت واقعی خود را در محیطهای غیر رسمی بیشتر نشان میدهند

نقش معلم در همکاری با محیط خارج از آموزشگاه:

- فعالیت معلم و وظایف مدارس در کلاس شروع و به کلاس ختم نمیشود.
- عناصری که معلم ناچار است برای نیل به هدفهای عالی آموزش و پرورش با آنها همکاری کند شامل دو دسته اند :
- 1- عوامل داخلی آموزشگاه (سایر معلمان، اولیاءاداری، سایر کلاسها)
- 2- عوامل خارج از آموزشگاه (اولیاء دانش آموزان، موسسات و منابع خارج از مدرسه، معلمان مدارس دیگر)